Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор
навчально-наукового інституту
соціології та медіакомунікацій
Оксана МУРАДЯН
_____
«__31__» _серпня___ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВИРОБНИЧА (ПЕРЕДДИПЛОМНА) ПРАКТИКА»

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
спеціальність: С5 Соціологія
освітня програма: Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю
вид дисципліни: обов'язкова
факультет/навчально-науковий інститут: соціології та медіакомунікацій

2026/2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій
«26» серпня 2026 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Солдатенко Ірина Олександрівна, кандидат соціологічних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій;

Зінюк Анна Володимирівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій.

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій. Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій

_____ ___ Ірина СОЛДАТЕНКО

Гарант освітньої програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю»

_____ _____ Ірина СОЛДАТЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ соціології та медіакомунікацій. Протокол від «26» серпня 2026 року № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ соціології та медіакомунікацій

_____ Юлія СОРОКА

ВСТУП

Програма «Виробничої (переддипломної) практики» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності С5 Соціологія, освітньої професійної програми «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю», та наскрізної програми практики кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій.

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців із вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти передбачає безперервність та послідовність її проведення.

1. Опис практики

1.1. Мета переддипломної практики

Систематизація знань, отриманих при вивченні спеціальних фахових дисциплін, підготовка і проведення дослідження, підготовка практичної частини кваліфікаційної роботи. У процесі проходження практики здобувач повинен підготувати теоретичну і практичну частини тексту кваліфікаційної роботи до передачі на перевірку науковому керівникові.

1.2. Основні завдання переддипломної практики

– створити теоретичну та практичну базу якісного виконання кваліфікаційної роботи, включаючи вивчення та систематизацію наукових і практичних джерел;

– провести консультації з експертами з обраної тематики;

– провести, обробити та описати результати досліджень у рамках підготовки кваліфікаційної роботи.

1.3. Характеристика переддипломної практики

Показник	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів	5	5
Загальна кількість годин	150	150
Рік підготовки	4-й	4-й
Семестр	8-й	8-й
Самостійна робота	150 год.	150 год.
Вид контролю	залік	залік

1.4. Заплановані результати навчання

Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

ФК03. Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому.

ФК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

ФК05. Здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження.

ФК06. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців і нефахівців.

ФК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Програмні результати навчання:

РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.

РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.

РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.

РН06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.

РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.

РН09. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.

РН10. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.

РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Тематичний план визначає зміст та організацію проходження практики, під час якої здобувачі вдосконалюють знання, уміння та навички, що дозволяють аналізувати наукові концепції та засновані на них практичні рішення, синтезувати й узагальнювати результати власних досліджень, готувати виступи та презентувати результати наукового дослідження. Здобувач повинен спланувати, підготувати, організувати та виконати науково-дослідну роботу, оформити її результати, вивчити та узагальнити наукові джерела за темою кваліфікаційної роботи, отримати попередні емпіричні дані та опрацювати алгоритм їх обробки.

Перед початком практики кафедра проводить установчі збори з ознайомленням здобувачів з організацією та порядком проходження практики, правами й обов'язками, а також обов'язковий інструктаж з техніки безпеки. Поточний контроль здійснюється

кафедральним керівником практики та науковим керівником кваліфікаційної роботи протягом усього терміну практики на підставі щоденника практики.

3. Вимоги до баз практики

Головною базою переддипломної практики є кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій, а також Університетська медіастудія та Центр зв'язків з громадськістю Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. За погодженням з кафедрою здобувач може проходити практику на іншій базі, що відповідає темі кваліфікаційної роботи.

4. Індивідуальні завдання з практики (у разі потреби)

Індивідуальне завдання визначається науковим керівником кваліфікаційної роботи спільно з керівником практики від кафедри відповідно до теми кваліфікаційної (бакалаврської) роботи здобувача.

5. Вимоги до звіту про практику, академічної доброчесності та використання технологій штучного інтелекту

Після завершення переддипломної практики здобувач вищої освіти подає на кафедру такі звітні документи: щоденник практики (форма № Н-7.03, Додаток 6 до Положення про проведення практики), звіт про проходження практики, характеристику від керівника практики від бази практики.

Звіт повинен бути повним за обсягом, складеним з урахуванням розділів програми практики та індивідуального завдання (за наявності), і може подаватися у паперовій або електронній формі.

Використання технологій штучного інтелекту (ШІ) під час проходження практики допускається як допоміжний інструмент — для пошуку та первинного опрацювання інформації, транскрибування інтерв'ю, перевірки грамотності, створення чорнових варіантів окремих фрагментів тексту.

Не допускається використання ШІ для: генерування первинних емпіричних даних (результатів опитувань, спостережень, аналізу документів), формулювання самостійних аналітичних висновків замість здобувача, а також повного написання щоденника, звіту чи характеристики без особистого опрацювання матеріалу.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний зазначити у звіті факт та характер використання ШІ-інструментів (для яких саме завдань, які саме інструменти) відповідно до Політики (Положення) про використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (затверджено Вченою радою Університету 26.01.2026, протокол № 2) та Кодексу академічної доброчесності Університету (затверджено Вченою радою 29.09.2025, протокол № 26).

Порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація результатів практики, приховане використання ШІ для виконання завдань, що вимагають самостійної роботи) є підставою для незарахування практики та розгляду питання на засіданні кафедри відповідно до Кодексу академічної доброчесності Університету.

Крім заповнення розділів щоденника, здобувач готує звіт з виконання теоретичної і практичної частин кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, повний за обсягом та складений з урахуванням основних розділів програми й індивідуального завдання.

6. Форма підведення підсумків переддипломної практики

Після завершення практики здобувачі у визначений термін (протягом трьох днів) подають на кафедру звітну документацію (щоденник, практичну частину кваліфікаційної роботи з підписом наукового керівника) Оцінка виставляється диференційовано з урахуванням якості звіту, повноти зібраних матеріалів для кваліфікаційної роботи та результатів захисту практики на підсумковій конференції. Здобувач, роботу якого визнано незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план практики і має академічну заборгованість.

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики

Бали	**Опис**
90–100 (відмінно)	Відмінні професійні вміння та навички, аргументоване використання теоретичних знань у практичному матеріалі. Звіт і щоденник подано вчасно, усі питання розкрито повністю, індивідуальне завдання виконано на дуже високому рівні, звіт захищено без зауважень, характеристика відмінна. Програму практики виконано повністю.
80–89 (добре)	Добрі професійні вміння та навички. Звіт і щоденник подано вчасно, є незначні помилки й зауваження, індивідуальне завдання виконано на хорошому рівні, звіт захищено добре, характеристика позитивна.
70–79 (добре)	Звіт і щоденник подано вчасно, розкрито більшість питань, присутні окремі помилки, індивідуальне завдання виконано на хорошому рівні, захист загалом добрий, характеристика позитивна.
60–69 (задовільно)	Звіт і щоденник подано невчасно, розкрито не всі питання, на захисті виявлено неточності й невпевненість, виконання індивідуального завдання поверхневе, характеристика задовільна. Програму практики виконано не в повному обсязі.
50–59 (задовільно)	Звіт і щоденник подано невчасно, не розкрито більшість питань, на захисті багато помилок, виконання завдання формальне, характеристика в цілому задовільна. Програму практики виконано не в повному обсязі.
1–49 (незадовільно)	Значна кількість пропусків практики, зауваження від керівника бази практики, звіт і щоденник не подано, індивідуальне завдання не виконано, характеристика незадовільна. Програму практики не виконано.

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Проходження практики	Оформлення Звіту з практики	Сума балів
80	20	100

Шкала оцінювання (чотирирівнева система): 90–100 — відмінно; 70–89 — добре; 50–69 — задовільно; 1–49 — незадовільно.

9. Рекомендована література та інформаційні ресурси

– Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за спеціальністю 054 Соціологія (освітньо-професійна програма «Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю») / Упор.: І. О. Солдатенко, А. О. Калашнікова, Т. М. Байдак, В. О. Болотова, А. В. Зінюк. — Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. — 43 с.

– Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол Вченої ради № 10 від 19.06.2026).

– Кодекс академічної доброчесності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол Вченої ради № 26 від 29.09.2025).

– Положення про використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі Університету (протокол Вченої ради № 2 від 26.01.2026).